

Dosarul nr. 3r-69/20

Prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud: S.Caraman)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: VI.Clima, A.Malfi, E.Palanciuc)

DECIZIE

4 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Iurie Bejenaru

examinând recursul depus de Agenția Servicii Publice,
în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Viorel Țurcan
împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la contestarea actului administrativ
și acțiunea în obligare,

împotriva încheierii din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
Agenției Servicii Publice i-a fost aplicată amenda judiciară pentru neexecutarea
încheierii protocolare din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 12 iulie 2018, Viorel Țurcan a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la contestarea actului administrativ
și acțiunea în obligare.

Prin hotărârea din 26 octombrie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central,
cererea de chemare în judecată depusă de Viorel Țurcan a fost respinsă ca fiind
nefondată.

La 26 noiembrie 2018, Viorel Țurcan, prin intermediul avocatului Grigorii
Placinta a depus apel împotriva hotărârii menționate, solicitând admiterea apelului,
casarea hotărârii contestate cu emiterea unei noi hotărâri, de admitere a acțiunii.

Prin încheierea din 27 februarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, apelul
declarat de către Viorel Țurcan, prin intermediul avocatului Grigorii Placinta, a
fost acceptat spre examinare.

Prin încheierea protocolară din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a
dispus obligarea Agenției Servicii Publice de a expedia în adresa instanței de apel a
dosarului cadastral în privința terenului cu nr. cadastral xxxx și a actelor
preparatorii, care au stat la baza emiterii refuzului executării serviciului solicitat,
acordându-i-se un termen până la data de 22 mai 2019, inclusiv (f.d.82,84).

Prin încheierea din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, Agenției Servicii
Publice i-a fost aplicată amenda judiciară în mărime de 10 unități convenționale,

ceea ce constituie 500 lei, pentru neexecutarea încheierii din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Prin decizia din 20 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Viorel Țurcan împotriva hotărârii din 26 octombrie 2018 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central.

La 3 decembrie 2019, Agenția Servicii Publice a declarat recurs împotriva încheierii din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului și casarea actului judecătoresc ce constituie obiectul prezentului recurs.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerând-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că, a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, or, la interpelarea din 7 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, Agenția a expediat la 30 mai 2019 răspunsul prin care a informat instanța de judecată despre imposibilitatea prezentării actelor solicitate până la data indicată, întrucât dosarul solicitat se păstrează în arhiva Serviciului Cadastral Teritorial Criuleni.

Respectiv, în vederea distrugerii sau pierderii dosarului cadastral, acesta urmează a fi ridicat de curierul instanței cu prezentarea încheierii emisă în acest sens.

Or, sunt înregistrate cazuri de nerestituire/pierdere a dosarelor cadastrale, fapt ce duce la necesitatea de restabilire a lor, care uneori este irealizabil din cauza imposibilității restabilirii actelor doveditoare de drept, care au fost emise într-un singur exemplar.

Respectiv, riscurile de pierdere sau deteriorare a dosarelor sunt disproporționale față de alternativele recomandate instanței de apel prin scrisoarea nr. 01/3072 din 6 iunie 2019.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prin Legea nr.116 din 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova, iar în conformitate cu art. 257 alin. (1), prezentul cod a intrat în vigoare la 1 aprilie 2019.

Prin prisma art. 258 alin. (3) Cod administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedural.

În conformitate cu art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 29 mai 2019 (f.d.86), însă ținând cont de faptul că încheierea nominalizată separat nu se supune

niciunei căi de atac, decât odată cu fondul deciziei, iar decizia Curții de Apel Chișinău a fost adoptată la 20 noiembrie 2019 (f.d.106), recursul din 3 decembrie 2019 (f.d.117) este depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) Cod administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Agenția Servicii Publice urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă una dintre următoarele decizii: respinge recursul.

Din conținutul recursului depus de Agenția Servicii Publice, rezultă că recurenta nu este de acord cu încheierea din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care i-a fost aplicată amenda judiciară în mărime de 10 unități convenționale, ceea ce constituie 500 lei, pentru neexecutarea încheierii din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău (f.d.117-119).

La fel, s-a constatat că pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut faptul neconformării în termen a indicațiilor instanței – neprezentării actelor solicitate și necomunicarea în decursul a 3 zile de la data primirii solicitării a faptului privind imposibilitatea prezentării probelor solicitate (f.d.86-87).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea aplicării amenzii judiciare pentru neexecutarea încheierii justă.

În corespundere cu art. 231 alin. (2) Cod administrativ, pentru procedura în apel se aplică corespunzător prevederile cap. II din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

În conformitate cu art. 238 Cod administrativ, în procedura de apel nu pot fi prezentate probe noi decât dacă un participant la proces dovedește că a fost în imposibilitate să le prezinte în procedura de examinare în fond și instanța de apel le admite printr-o încheiere nesusceptibilă de recurs. Instanța de apel este în drept să solicite din oficiu probe noi, în măsura în care le consideră necesare pentru justa soluționare a cauzei.

Potrivit art. 22 Cod administrativ, (1) autoritățile publice și instanțele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul și volumul cercetărilor și nu sunt legate nici de expunerile participanților, nici de cererile lor de reclamare a probelor. (2) Faptele deja cunoscute autorităților publice sau instanțelor de judecată competente, faptele general notorii și faptele prezumate în virtutea prevederilor legale nu necesită a fi probate, pînă la proba contrarie.

Conform art. 219 Cod administrativ, (1) instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (2) Instanța de judecată depune eforturi pentru înlăturarea greșelilor de formă, explicarea cererilor neclare, depunerea corectă a cererilor, completarea datelor incomplete și pentru depunerea tuturor declarațiilor necesare constatării și aprecierii stării de fapt. Instanța de judecată indică asupra aspectelor de fapt și de

drept ale litigiului care nu au fost discutate de participanții la proces. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces. (4) Instanța de judecată poate avea o discuție juridică cu participanții la proces sau poate da în scris indicații cu privire la situația de drept a cauzei examinate.

Articolul 221 din același cod prevede că, (1) autoritățile publice sunt obligate să prezinte instanței de judecată, concomitent cu referința, dosarele administrative. La solicitarea instanței de judecată, autoritățile publice sunt obligate să prezinte suplimentar și alte documente pe care le dețin, inclusiv cele electronice, și să acorde informații. (2) La prezentarea documentelor și a dosarelor administrative, precum și la acordarea informațiilor, autoritățile publice urmează să numească documentele, dosarele administrative sau informațiile care, conform legii, au caracter secret, din care motiv, conform art. 222 alin. (2), participanții la proces nu vor avea acces la dosar. (3) Dacă și la a doua solicitare autoritatea publică nu își îndeplinește obligația de prezentare a documentelor sau a dosarelor ori de acordare a informațiilor, instanța de judecată poate: a) cita conducătorul autorității publice sau reprezentantul acestuia pentru explicarea motivului de neîndeplinire a obligației; sau b) după o înștiințare prealabilă, aplica în privința autorității publice și/sau conducătorului acesteia o amendă în mărime de la 100 la 500 de unități convenționale. Atât înștiințarea, cât și aplicarea amenzii pot fi repetate.

Încheierea din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care Agenției Servicii Publice i-a fost aplicată amenda judiciară este indisolubil legată de încheierea protocolară din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care aceasta a fost obligată să prezinte actele cadastrale.

Potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată din 24 aprilie 2019, obligarea Agenției Servicii Publice de a prezenta dosarul cadastral și actele preparatorii, care au stat la baza emiterii refuzului executării serviciului solicitat a avut loc la inițiativa instanței de apel, deoarece le-a considerat necesare pentru justa soluționare a cauzei.

Astfel, art. 216 alin. (1) lit. c) Cod Administrativ, prevede că, pentru pregătirea dezbaterilor judiciare, judecătorul sau, în cazul instanței colegiale, judecătorul raportor solicită, la cerere sau din oficiu, probele necesare examinării complete și soluționării juste a cauzei de contencios administrativ printr-o încheiere în care este stabilit termenul-limită de prezentare a acestora.

Iar potrivit art.216 alin. (3) din același cod, dacă persoanele cărora instanța de judecată le-a solicitat prezentarea probelor nu le dețin sau se află în imposibilitatea de a le prezenta în termenele stabilite, ele sînt obligate să comunice instanței acest fapt în decursul a 3 zile de la data primirii solicitării. În caz contrar, în privința acestor persoane se aplică o amendă de pînă la 50 de unități convenționale. Aplicarea amenzii nu scutește persoana care dispune de proba solicitată de obligația prezentării probei în instanța de judecată.

Prin prisma normelor legal enunțate, instanța de recurs relevă că, prin încheierea protocolară din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a dispus obligarea Agenției Servicii Publice de a expedia în adresa instanței de apel a dosarul cadastral în privința terenului cu nr. cadastral xxxx și a actelor preparatorii, care au stat la baza emiterii refuzului executării serviciului solicitat, acordându-i-se un termen pînă la

data de 22 mai 2019, inclusiv, iar în cazul în care autoritatea se află în imposibilitatea de a le prezenta în termenul stabilit, este obligată să comunice instanței acest fapt în decursul a 3 zile de la data primirii solicitării (f.d.82,84).

Concomitent, din materialele cauzei Colegiul reține că la 17 mai 2019, copia încheierii a fost recepționată de către Agenția Servicii Publice, ceea ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d.85).

Ținând cont de împrejurările menționate în coraport cu normele enumerate, se conchide că, la caz, instanța de apel corect a dispus aplicarea Agenției Servicii Publice a amenzii judiciare pentru neexecutarea încheierii din 24 aprilie 2019 a Curții de Apel Chișinău, or, recurenta nu s-a conformat indicației instanței de apel, expuse în încheierea protocolară din 24 aprilie 2019, adică nu a prezentat în termenul stabilit de instanță dosarul cadastral și a actelor preparatorii, care au stat la baza emiterii refuzului executării serviciului solicitat.

Nu pot constitui drept temei pentru admiterea recursului și casarea încheierii recurate argumentele recursului precum că, la interpelarea din 7 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, Agenția a expediat la 30 mai 2019 răspunsul prin care a informat instanța de judecată despre imposibilitatea prezentării actelor solicitate până la data indicată, întrucât dosarul solicitat se păstrează în arhiva Serviciului Cadastral Teritorial Criuleni.

Or, până la examinarea chestiunii privind executarea încheierii din 24 aprilie 2019 în adresa instanței de apel n-au parvenit actele solicitate și nici comunicarea în decursul a 3 zile de la data primirii solicitării a faptului privind imposibilitatea prezentării probelor solicitate, obligațiune ce îi revine Agenției reieșind din prevederile art. 216 alin. (2) Cod Administrativ.

Mai mult ca atât, răspunsul nr. 01/2992 din 30 mai 2019 a Agenției Servicii Publice despre imposibilitatea prezentării probelor solicitate comunicat în adresa instanței de judecată ulterior examinării chestiunii privind executarea încheierii din 24 aprilie 2019 și peste termenul de 3 zile de la data primirii solicitării stabilit de instanță, produce consecințe juridice, începând cu momentul depunerii de către reprezentat și nu poate fi aplicat retroactiv.

Având în vedere cele menționate mai sus, instanța de recurs consideră că instanța de apel corect și întemeiat a aplicat în privința Agenției Servicii Publice, pentru neexecutarea încheierii instanței din 24 aprilie 2019 o amendă în mărime de 10 unități convenționale, ceea ce constituie 500 lei. Or, în conformitate cu art.161 alin. (2) Cod de procedură civilă, amenda se stabilește în unități convenționale. O unitate convenită este egală cu 50 de lei.

În astfel de circumstanțe, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ respinge argumentele formulate în recurs, deoarece acestea sunt doar declarative și lipsite de suport legal.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție decide :

Se respinge recursul depus de Agenția Servicii Publice.

Se menține încheierea din 29 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la acțiunea depusă de Viorel Țurcan împotriva Agenției Servicii Publice cu privire la contestarea actului administrativ și acțiunea în obligare.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nina Vascan

Iurie Bejenaru